

NOAS' integreringspolicy

Omkring 70 prosent av personene som søker beskyttelse i Norge får oppholdstillatelse her. Integreringen må starte umiddelbart etter ankomst, med mål om at asylsøkere raskest mulig kommer i jobb eller utdanning. Asylsøkere har selv ansvar for å komme i aktivitet, og bruke sine ressurser til det beste for seg, sin familie og det norske samfunnet. Norske myndigheter må på sin side iverksette tiltak som gjør det mulig for asylsøkere å gjøre dette. Det er spesielt viktig at det legges til rette for at flyktninger får være sammen med sin familie.

Seks tiltak for bedre integrering i tidlig fase

1. Gjør familiegjennforening raskere og enklere for flyktninger

Mange flyktninger er bekymret for familiemedlemmer som fortsatt befinner seg i hjemlandet. Flyktningenes nære familiemedlemmer i hjemlandet, i de fleste tilfeller kvinner og barn, har også ofte et beskyttelsesbehov. [Integrering hemmes om familiegjennforening vanskeliggjøres](#). Raskere saksbehandlingstid i familiegjennforeningssaker er viktig for at splittede familier får være sammen og kunne fokusere på integrering i Norge.

Gebyret for å søke om familiegjennforening er 10.500 kr. Dette er et urimelig høyt søknadsgebyr som kan hindre retten til familieliv ved å hindre barn og ektefeller i å bli gjenforent med flyktninger i Norge. Gebyret bør fjernes for personer som har fått oppholdstillatelse i Norge etter søknad om beskyttelse. Dette er særlig viktig for nyankomne flyktninger som er unntatt inntektskravet. Høye økonomiske krav i forbindelse med familiegjennforening kan føre til at flyktninger i Norge heller tar dårlig betalte jobber enn utdanning.

Norske myndigheter bør ikke stille krav ved søknad om familiegjennforening som setter familiemedlemmer i fare, eksempelvis ved pålegg om å innlevere dokumenter ved utenriksstasjon som vil kreve reise i sikkerhetsmessige ustabile områder.

2. Gi alle asylsøkere rett til å ta lønnet arbeid

De aller fleste asylsøkere får ikke lov til å ta lønnet arbeid mens de venter på svar på asylsøknaden, selv om ventetiden kan være svært lang. For at asylsøkere skal kunne få en midlertidig arbeidstillatelse mens de venter på at saken behandles, kreves som hovedregel at asylintervjuet har blitt gjennomført og at asylsøkeren har gyldig pass. Det kan gjøres unntak fra kravet om asylintervju i saker der det er høy sannsynlighet for at søkeren vil få beskyttelse i Norge. Det gjelder søkere fra Jemen, Syria og Eritrea. Beboere på [integreringsmottak](#) unntas kravet om pass, men kun en liten andel av mottaksbeboerne bor på integreringsmottak.

Det kreves ikke pass for å få beskyttelse og oppholdstillatelse i Norge. Det betyr at mange asylsøkere som nektes å ta lønnet arbeid mens de venter på svar på søknaden, senere vil få oppholds- og arbeidstillatelse. Manglende mulighet til å ta lønnet arbeid under ventetiden er til hinder for integrering, og bidrar til passivitet blant beboere i mottak.

3. Gi barn og voksne med oppholdstillatelse i Norge en trygg status her

Regelmessig revurdering av oppholdsstatus og begrensede tillatelser fører til usikkerhet og er skadelig for integrering. De som har grunnlag for oppholdstillatelse i Norge må gis en forutsigbar situasjon her.

- *Praktiser opphør av flyktningstatus i tråd med FNs flyktningkonvensjon:* Mennesker med anerkjent flyktningstatus og som har bodd flere år i Norge, kan miste oppholdstillatelsen og sendes tilbake til hjemlandet dersom sikkerhetssituasjonen der bedres – det vil si på grunn av forhold som ikke skyldes deres egne handlinger. Norge er etter flyktningkonvensjon forpliktet til å tilby stabilitet og varige løsninger for flyktninger. Etter instruks fra regjeringen om å anvende utlendingslovens kanbestemmelse som en skal-bestemmelse, vurderer UDI nå å trekke tilbake tillatelsen til en stor gruppe somaliske flyktninger, som risikerer å måtte returnere til Mogadishu. [UNHCR mener](#) opphør av flyktningstatus for personer fra sør- og sentral-Somalia er i strid med flyktningkonvensjonen, fordi sikkerhetssituasjonen i disse områdene ikke er tilstrekkelig forbedret.
- *Stopp bruken av midlertidige oppholdstillatelser til barn alene på flukt:* Oppholdstillatelse til barn på flukt med begrensning fram til 18 års-dagen er skadelig. Utryggheten og belastningen midlertidigheten medfører, gjør situasjonen kritisk for barna. Det rapporteres om dårlig psykisk helse, selvskading og selvmordsforsøk. For mange er det umulig å konsentrere seg om skole og integrering. Nesten halvparten av de unge som har fått midlertidig opphold har forsvunnet fra norske mottak og lagt ut på ny flukt. Flere bor nå på gata i Paris under dårlige humanitære forhold.

4. Kort ned saksbehandlingstiden

Rask avklaring av asylsøknaden minsker usikkerhet om egen situasjon og gir mulighet for de som skal bli i Norge til å bruke energi på å lære språket og komme i arbeid. [Forskning](#) viser at lang ventetid i mottak minsker sannsynligheten for at asylsøkere kommer raskt i arbeid etter innvilget oppholdstillatelse.

5. Øk antall norsktimer for beboere i asylmottak

I 2016 ble norskundervisning til asylsøkere i mottak kuttet fra 250 til 175 timer. Begrunnelsen var begrenset kapasitet, fordi det hadde kommet mange asylsøkere til Norge. Selv om asylankomstene senere har gått ned og antallet beboere i mottak er kraftig redusert, har timeantallet ikke blitt økt til tidligere nivå.

6. Forhindre fattigdom blant beboere i asylmottak

En voksen beboer i ordinært asylmottak får under 2500 kr i måneden. Det skal dekke mat, klær, medisiner, transport, telefon, hygieneartikler og andre nødvendigheter. Det er innført en maksgrense på økonomisk støtte på 10.000 kr per familie, uansett hvor mange barn det er i familien. De økonomiske ytelsene må høynes slik at barn og voksne sikres bedre levevilkår og mulighet til et verdig liv mens de bor på asylmottak. Maksgrensen på 10.000 kr i økonomisk støtte per familie uansett antall barn må fjernes. Å leve i fattigdom er en dårlig start på livet i Norge. Det hindrer deltakelse i ordinært hverdagsliv og gjør at mottaksbeboere kan havne utenfor samfunnet. Å skape en mer normal tilværelse i mottak vil gi langt bedre forutsetninger for integrering.